Lietas Nr. A420565111
Lietas arhīva Nr. AA43-1428-14/17

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2014.gada 30.decembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente I.Amona, tiesneses S.Gintere un L.Konošonoka

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. B/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par repatrianta statusa piešķiršanu /pers. B/ un mantisko zaudējumu, personiskā un morālā kaitējuma atlīdzinājumu, sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 6.augusta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. B/ 2011.gada 7.februārī vērsās Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē (turpmāk – Pārvalde) ar iesniegumu par repatrianta statusa piešķiršanu.

Ar Pārvaldes Migrācijas nodaļas vadītājas 2011.gada 7.marta lēmumu Nr.57 (turpmāk – Sākotnējais lēmums) /pers. B/ atteikts piešķirt repatrianta statusu. /pers. B/ Sākotnējo lēmumu apstrīdēja, lūdzot arī atlīdzināt Ls 100 000 (izdevumus, kas saistīti ar termiņuzturēšanās atļaujas un vīzu saņemšanu, kā arī juridiskajiem un tulka pakalpojumiem).

Ar Pārvaldes priekšnieka 2011.gada 25.maija lēmumu Nr.241 (turpmāk – Lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts un atteikts atlīdzināt Ls 100 000. Lēmumā norādīts, ka /pers. B/ nav ne Latvijas pilsone, ne arī latviete vai lībiete, kā arī Pārvaldē nav iesniegti dokumenti, kas apliecina /pers. B/ latvisko vai lībisko izcelsmi. Līdz ar to pamatoti saskaņā ar Repatriācijas likuma 2.pantu viņai atteikts piešķirt repatrianta statusu. Konkrētais gadījums ir tipisks un nav tāds, kādu likumdevējs nebūtu paredzējis, pieņemot konkrēto tiesību normu. Ņemot vērā minēto, Pārvaldei nav pamata atlīdzināt Ls 100 000, turklāt /pers. B/ nav iesniegusi nevienu dokumentu, kas apliecinātu zaudējumu rašanos.

[2] /pers. B/ iesniedza tiesā pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par repatrianta statusa piešķiršanu un mantisko zaudējumu, personiskā un morālā kaitējuma atlīdzinājumu. Pieteikumā norādīts turpmāk minētais.

[2.1] Pieteicēja un viņas priekšteči ir latgalieši, viņi dzīvoja Latgalē simtiem gadu. Lēmumā Repatriācijas likuma normas interpretētas gramatiski, tas konkrētajā gadījumā nav pieļaujams.

Tā kā pieteicējas ģimene izbrauca no Latvijas /datums/okupācijas laikā, tā nevarēja noformēt izbraukšanai no valsts Latvijas pilsoņa ārzemju pasi, veikt reģistrāciju kā Latvijas pilsoņi valsts diplomātiskajās pārstāvniecībās un dokumentāli reģistrēt savu oriģinālo teritoriāli – etnisko piederību – latgalietis. Senču dzimšanas apliecībās, ko pieteicēja varēja uzrādīt, etnoss nav norādīts. Konkrētajā gadījumā, kad objektīvu iemeslu dēļ pieteicējas piederības Latvijas pilsoņu kopumam konstatēšana bija apgrūtināta, etnisko piederību pieteicējai bija jāpiešķir uz liecinieku liecību pamata. Minēto risinājumu Pārvalde pieteicējai noklusēja.

[2.2] Lēmumā norādītos dokumentus (2., 3., 5.punkts) nevar ņemt vērā, jo tie izsniegti saskaņā ar PSRS normatīvajiem aktiem, pielietojot represīvas metodes un uzspiežot personām sev vēlamos etniskās piederības ierakstus. Ņemot vērā to, ka Repatriācijas likuma pamatā ir pazīme teritoriāli – etniskā piederība, pieteicēja pamatoti uzskata savus senčus, kuri ieguva zemi Latgalē 19.gadsimta beigās un dzīvoja Latgalē vairāk nekā 100 gadus, pārvaldīja latgaliešu valodu, par pamatiedzīvotājiem latgaliešiem. Padarot pieteicējas māti (Latvijas pilsoni) par apatrīdu *de jure,* Pārvalde atņēma viņai tiesības izmantot likumu par tautības maiņu un /datums/atstāja pieteicējas ģimeni ārpus tiesiskās teritorijas, pārkāpjot vispāratzītās cilvēktiesības, Administratīvā procesa likuma 15.panta noteikumus un administratīvā procesa principus.

[2.3] Tiesību normas, kas attiecas uz integrāciju un asimilāciju, t.i., likums „Par vārda, uzvārda un tautības maiņu" līdz okupācijai neeksistēja, līdz ar to nevar būt tiesisku seku attiecībā uz personām, kuras pameta valsti okupācijas laikā no 1940. līdz 1990.gadam. Konkrētajā situācijā ir jāpiemēro Repatriācijas likuma 4.pants un Vispārējās konvencijas par nacionālo minoritāšu aizsardzību 3., 4. un 16.pants.

Latvija ir ANO locekle un aizsargā bēgļu tiesības, pie kuriem ir pieskaitāmas visas personas, kas atstāja valsti okupācijas laikā 1940.-1990.gadā. Pieteicēja ir bēgle „vārda sadzīviskajā nozīmē", viņa arī atstāja Latviju vēlāk - okupācijas periodā - citu iemeslu dēļ, viņas tiesības uz repatriāciju un atgriešanos savā valstī aizsargā ANO rezolūcija (A/55/610) 55/153 un Vispārējās Cilvēktiesību deklarācijas 13.pants. Pieteicējai ir tiesības uz dubulto (Krievijas un Latvijas) pilsonību, administratīvās kļūdas nevar būt par iemeslu pilsonības zaudēšanai. Konkrētajā gadījumā ir piemērojams Pilsonības likuma pārejas noteikumu 1.punkts, vērtējot minēto situāciju kopsakarā ar Pārvaldes viedokli Satversmes tiesai, Konvenciju par dubultpilsonības iegūšanu, saņemšanu un militāro pienākumu izpildi dubultpilsonības gadījumā CED Nr.43 (1963.gada konvencija), Augstākās padomes 1991.gada 15.oktobra un 1991.gada 27.novembra lēmumu.

[3] Pārvalde paskaidrojumos norāda, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem. Papildus Pārvalde norāda, ka Repatriācijas likuma 2.pantā likumdevējs ir skaidri noteicis to personu loku, kuras var pretendēt uz repatrianta statusu. Tostarp ir skaidri noteiktas to paaudžu robežas (vecāki un vecvecāki), kuru ietvaros ir nosakāma personas latviskā vai lībiskā izcelsme. Visi pieteicējas augšupējie radinieki minēto paaudžu robežās ir krievu tautības, to apstiprina dokumenti.

Nav pamatots pieteicējas arguments, ka tautība viņas vecākiem un vecvecākiem bija uzspiesta PSRS totalitārā režīma apstākļos, jo ieraksts laulību reģistrā par vecvecāku tautību ir izdarīts /datums/– laikā, kad Latvija bija neatkarīga valsts. Savukārt pieteicējas

arguments attiecībā uz viņas vecāku tautības piespiedu izvēli nav pamatots, jo tādā gadījumā secināms, ka PSRS laikā nevienai personai ne dzimšanas apliecībā, ne PSRS pasē nevarēja būt ieraksts „latvietis".

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 6.augusta spriedumu pieteikums noraidīts. Spriedumā norādīts turpmāk minētais.

[4.1] Lietā ir strīds par to, vai pieteicējai ir piešķirams repatrianta statuss. Tādējādi tiesai konkrētajā gadījumā ir jāpārbauda, vai pastāv priekšnoteikumi labvēlīga administratīvā akta par repatrianta statusa piešķiršanu izdošanai.

[4.2] Repatriācijas likuma 2.pants definē, ka repatriants ir persona, kura ir Latvijas pilsonis vai kurai viens no vecākiem vai vecvecākiem ir latvietis vai lībietis (līvs) un kura brīvprātīgi pārceļas uz pastāvīgu dzīvi Latvijas Republikā.

No minētā izriet, ka repatrianta statusa piešķiršanas pamatnosacījums ir personas pilsonība, proti, Latvijas pilsonis, un tautība - latvietis vai līvs.

[4.2.1] Tiesa konstatē, ka pieteicēja ir Krievijas Federācijas pilsone (*lietas 37.lapa*).

[4.2.2] Likumdevējs tautības piederību ir noteicis personas, kura lūdz repatrianta statusu, vismaz vienam no vecākiem vai vecvecākiem.

/pers. B/ dzimšanas apliecībā norādīts, ka viņas vecāku – /pers. I/ un /pers. J/ tautība ir krievi *(lietas 38.lapa)*. Pieteicējas mātes /pers. K/ (dzimusi /datums/) dzimšanas apliecībā ierakstīts, ka viņas vecāku (pieteicējas vecvecāku) /pers. L/ un /pers. M/ tautība ir krievi *(lietas 39.lapa)*. Lietā ir iesniegts Balvu pilsētas Dzimtsarakstu nodaļas /datums/izraksts no Balvu pareizticīgo baznīcas par laulības noslēgšanu /datums/. Laulības reģistra kopijā ir norādīta tautība abiem vecvecākiem /pers. L/ un /pers. M/ – krievi *(41.lietas lapa)*. Līdz ar to no dokumentiem izriet, ka ne pieteicēja, ne viņas vecāki vai vecvecāki nav latviskas vai lībiskas izcelsmes. Faktam, ka baznīcas izrakstos nav norādīta tautība /pers. L/ vecākiem (pieteicējas vecvecvecākiem) *(lietas 40.lapa)*, nav būtiskas nozīmes piemērojamā likuma kontekstā, jo tas atsaucas tikai uz vecāku vai vecvecāku tautību.

Tā kā pieteicējas augšupējo radinieku tautība ir norādīta personu apliecinošajos dokumentos, nav pamata etnisko piederību konstatēt uz liecinieku liecību pamata, kā to norādījusi pieteicēja. Tiesa nepiekrīt pieteicējas argumentam, ka etniskās piederības ieraksti, kas dokumentos izdarīti okupācijas laikā, ir pretlikumīgi uzspiesti un nelikumīgi. Pirmkārt, pieteicējas vecvecāku tautības ieraksti izdarīti /datums/laulības reģistrā un norādīti viņu meitas dzimšanas apliecībā, kas reģistrēta /datums/. Otrkārt, sekojot pieteicējas argumentam, PSRS laikā nevienai personai nevarētu būt tautības ieraksts – latvietis – personu apliecinošā dokumentā, kas neatbilst faktiskajai situācijai.

[4.3] Pieteicēja ir norādījusi, ka viņas augšupējie radinieki ir bijuši latgalieši un ar liecinieku liecībām *(lietas 12.-14.lapa)* ir pierādīts, ka iesniedzējas vecvecāki pārvaldīja latviešu (latgaliešu) valodu.

Tiesa atzīst, ka likumdevējs par pamatu repatrianta statusa iegūšanai ir noteicis pilsonību vai etnisko piederību, nevis tikai piesaisti teritorijai. Tas, ka pieteicējas augšupējie radinieki ir bijuši Latgales iedzīvotāji, nav pietiekams pamats, lai piešķirtu repatrianta statusu. Piesaiste teritorijai ir saistīta ar pilsonības kritēriju, kad par to var runāt neatkarīgi no etniskās izcelsmes.

Tiesas ieskatā Repatriācijas likums nosaka precīzus kritērijus repatrianta statusa piešķiršanai. Ir minētas divas tautības – latvietis un līvs. Ja likumdevējs vēlētos norādīt, ka latgalietis ir atsevišķs etnoss, kurš nav iekļaujams latviešu tautā, tad šāda norāde skaidri

būtu ietverta likumā. Šāda likumdevēja griba Repatriācijas likumā nav saskatāma, un tiesai šādā situācijā nav pamata paplašināt šos kritērijus.

[4.4] Repatriācijas likuma 4.pants paredz, ja Saeimas apstiprinātajā starpvalstu līgumā par repatriāciju iekļauti citādi noteikumi nekā šajā likumā un citos normatīvajos aktos, piemērojami starpvalstu līguma noteikumi. Tādējādi pieteicēja uzskata, ka viņas gadījumā jāpiemēro Vispārējā Konvencija par nacionālo minoritāšu aizsardzību, bēgļu tiesību principi un starptautiskās normas par dubultpilsonību. Tiesa piekrīt, ka pieteicējas vecāki un vecvecāki pieder nacionālajam mazākumam, kuri sensenis ir dzīvojuši Latvijas teritorijā. Taču pieteicējai ir bijusi iespēja šo saikni nostiprināt pilsonības veidā, ko viņa pēc Latvijas neatkarības atgūšanas nav darījusi. Tiesas ieskatā likumdevējam ir plaša rīcības brīvība noteikt repatriantu loku savā valstī, un, kā jau iepriekš noskaidrots, Repatriācijas likums paredz konkrētus kritērijus personas atzīšanai par repatriantu, ieskaitot konkrēti norādītu tautību, jo viens no likuma mērķiem ir radīt pamatnosacījumus un garantijas, lai latviešu un lībiešu (līvu) izcelsmes personas varētu pārcelties uz pastāvīgu dzīvi Latvijā. Tiesa uzskata, ka šis mērķis ir leģitīms un likuma normas nav pretrunā ar Vispārējo Konvenciju par nacionālo minoritāšu aizsardzību.

Tiesas ieskatā pieteicēja nav norādījusi pamatojumu, kādēļ viņa uzskatāma par bēgli sadzīviskajā nozīmē un viņai ir tiesības atgriezties Latvijā jebkurā laikā. Tiesa no lietas materiāliem nekonstatē, ka pieteicēja ir pēcnācēja personām, kuras laikā no 1940.gada 17.jūnija līdz 1990.gada 4.maijam, glābdamās no PSRS un Vācijas okupācijas režīma terora, ir atstājušas Latviju kā bēgļi vai tikušas deportētas.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa nekonstatē pamatu Repatriācijas likuma 4.panta piemērošanai.

[4.5] Lai arī pieteicējas vecvecāki ir bijuši Latvijas pavalstnieki *(lietas 39., 41.lapa)*, pieteicēja pēc 1990.gada 4.maija ir izvēlējusies iegūt citas valsts – Krievijas Federācijas – pilsonību, līdz ar to viņai šobrīd ir šķēršļi Latvijas pilsonības iegūšanai. Pieteicēja ne uz Lēmuma pieņemšanas brīdi, ne uz lietas izskatīšanas brīdi nav Latvijas pilsone, un pilsonības piešķiršana nav šīs lietas izskatīšanas objekts. Līdz ar to šobrīd nevar piekrist pieteicējas argumentam, ka viņai ir dubultā pilsonība, kas ir pamats repatrianta statusa piešķiršanai.

[4.6] Tādējādi tiesa konstatē, ka iestāde pamatoti piemērojusi likuma normas attiecībā uz /pers. B/ faktisko un tiesisko situāciju un konstatējusi, ka uz pieteicēju neattiecas neviens no likumā noteiktajiem gadījumiem. Ar lietā esošajiem dokumentiem ir pierādīts, ka persona neatbilst Repatriācijas likuma nosacījumiem.

[4.7] Pieteicēja pieteikumā arī lūgusi uzlikt pienākumu valstij atlīdzināt viņai nodarīto kaitējumu 100 000 latu apmērā, kas viņai nodarīts, pieņemot Lēmumu. No Latvijas Republikas Satversmes 92.panta trešajā teikumā un Administratīvā procesa likuma 92.pantā noteiktā secināms, ka atlīdzinājuma pamats ir nepamatots personas tiesību aizskārums, proti, prettiesisks administratīvais akts vai prettiesiska iestādes faktiskā rīcība. Tā kā tiesa atzina Lēmumu par tiesisku, nav konstatējams pamats atlīdzinājuma piešķiršanai. Līdz ar to pieteikums daļā par kaitējuma atlīdzināšanu ir noraidāms.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, norādot turpmāk minēto.

[5.1] Pieteicējas vecāsmātes un vectēva piederība latviešu tautai bija jānosaka, pamatojoties uz Latvijas pilsonību, kā arī ierakstu par piederību mazākumtautībām, kuras tradicionāli dzīvoja Latvijā no paaudzes paaudzē un kuras saskaņā ar Ministru kabineta instrukciju Nr.542 „Par nacionālās identitātes, pilsoniskās

sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādnēm" (turpmāk – Instrukcija Nr.542) pieder Latvijas valstij un tautai. Pieteicējas vecāmāte un vectēvs bija Latvijas pilsoņi uz 1920. un uz 1990.gadu. Pieteicēja ir latviešu tautas pēcnācēja, kura arī pieder pie latviešu nācijas. Pieteicējas vecāmāte un vectēvs bija to cilvēku pēcnācēji, kuri dzīvoja Latvijā tās robežu noteikšanas laikā.

[5.2] Tiesa nepamatoti secināja, ka repatrianta statusa piešķiršanai nepietiek ar to, ka pieteicējas radinieki bijuši Latgales iedzīvotāji. Tiesa nepamatoti neņēma vērā Instrukcijā Nr.542 noteikto, kas ir latvietis un to, kas ir latviskā kultūrtelpa. Tiesa nepamatoti neņēma vērā arī vēsturisko uzvārdu izcelsmi Latgalē.

[5.3] Tiesa nepamatoti norādīja, ka ierakstiem dokumentos par pieteicējas vecvecvecāku tautību nav nozīmes. Tiesa nepamatoti neņēma vērā Instrukcijā Nr.542 noteikto par to, kas ir latviešu tauta un kas ir sabiedrības integrācija. Nav ņemts vērā, ka piederība latviešu tautai pamatā tiek noteikta uz pilsonības pamata. Nav ņemts vērā, ka pieteicējas senči, kuri bija Latgales pamatiedzīvotāji un Latvijas pilsoņi, tiesiskās integrācijas instrumentu (vārda, uzvārda un tautības maiņu) neizmantoja, jo viņiem nebija pieejas attiecīgajam likumam. Uzspiests nacionālās piederības ieraksts neatspoguļo pieteicējas mātes brīvo izvēli.

[5.4] Tiesa nepamatoti nepiekrita pieteicējas argumentam, ka etniskās piederības ieraksti, kas dokumentos izdarīti okupācijas laikā, ir pretlikumīgi uzspiesti un nelikumīgi. Nav ņemti vērā Eiropas Cilvēktiesību Tiesas spriedumi un Vispārējā mazākumtautību aizsardzības konvencijā noteiktās mazākumtautību vienlīdzīgās tiesības likuma priekšā un tiesības uz vienādu likuma aizsardzību. Tiesa pretlikumīgi izmanto uzglabāto konfidenciālo informāciju pretēji pieteicējas interesēm.

[5.5] Tiesa nepamatoti nepiemēroja Repatriācijas likuma 4.pantu. Konstatējot pretrunas starp starptautisko tiesību normu un Latvijas tiesību normu ar tādu pašu juridisko spēku, ir jāpiemēro starptautiskā tiesību norma, kas aizsargā mazākumtautības tiesības.

[5.6] Tiesa nepamatoti norādīja, ka gadījumā, ja likumdevējs vēlētos norādīt, ka latgalietis ir atsevišķs etnoss, kurš nav iekļaujams latviešu tautā, tad šāda norāde skaidri būtu ietverta likumā. Ņemot vērā Instrukcijā Nr.542, Repatriācijas likuma 4.pantā, Administratīvā procesa likuma 15.pantā un starptautiskajos dokumentos noteikto, likumdevējs piešķir tiesai pilnvaras uzskatīt mazākumtautības, kuras tradicionāli dzīvo Latvijā, par latviešu tautu, t.i., tiesai ir pamats paplašināt šos kritērijus.

[5.7] Tā kā pieteicējas senči pārvaldīja latgaliešu un latviešu valodu, viņus var uzskatīt par latviešiem. Latviešu pēcnācējiem ir tiesības repatriēties uz Latviju neatkarīgi no viņu pilsoniskās piederības.

[5.8] Tiesa nepamatoti nepiemēroja starptautiskās tiesību normas. Pēc okupācijas valstij ir jāatjauno stāvoklis, kāds bija iepriekš. Saskaņā ar vispāratzītajiem starptautisko tiesību principiem pēc okupācijas valstij ir pienākums atjaunot stāvokli, kāds tas bija līdz karam. Iestādei Latvijā ir zināmas diplomātiskas un starptautiskas saistības, saskaņā ar kurām tai jāgarantē Latvijas iedzīvotājiem tiesības atgriezties savā valstī un saņemt okupācijas laikā zaudēto valsts pasi.

[5.9] Interpretējot Pilsonības likuma pārejas noteikumu 1.punktu, tiesa pārkāpa Administratīvā procesa likuma 15.panta otrās daļas 1.punktu, jo neņēma vērā Satversmes tiesas sniegto definīciju. Pieteicējas civiltiesiskās attiecības radās Latvijas okupācijas laikā, tātad uz viņu attiecas Pilsonības likuma pārejas noteikumi. Definīcija personām, kuras atbilst statusam „bēglis vārda sadzīviskajā nozīmē", dota Satversmes tiesas 2010.gada 13.maija lēmuma Nr.2009-94-01 3.punktā.

[5.10] Tiesa norādīja, ka no lietas materiāliem nav konstatējams, ka pieteicēja ir pēcnācēja personām, kuras laikā no 1940.gada 17.jūnija līdz 1990.gada 4.maijam, glābdamās no PSRS un Vācijas okupācijas režīma terora, ir atstājušas Latviju kā bēgļi vai tikušas deportētas.

Pārvalde pirms trīspadsmit gadiem pieņēma dokumentus iesniedzējas mātes /pers. I/ repatriācijai. Pieteicējas māte uzrādīja uz to brīdi spēkā esošo (neanulēto) LPSR pilsoņa pasi, kas saturēja pierādījumus par pierakstīšanu un izrakstīšanu, precizējot datus par izrakstīšanu no Latvijas /datums/. Salīdzinot dokumentus, iestādes darbiniece paziņoja, ka LPSR pase nepierāda to, ka pieteicēja ir bēgle, ka viņa izskatījusi visus dokumentus un atteikusi pieteicējas mātei. Pārvalde pieteicējas ģimenei uzstādīja paaugstinātas prasības.

Pieteicējas māte pēc celtniecības tehnikuma pabeigšanas tika nosūtīta strādāt uz Maskavu, no tā nebija iespējams izvairīties, taču viņai nebija pastāvīga pieraksta Maskavā. Pieraksta institūtam PSRS bija atļaujas - aizlieguma raksturs, no pieraksta bija atkarīga iekārtošanās darbā. Pieraksts un citi analoģiski noteikumi PSRS pārkāpa cilvēktiesības, tas ir atzīts starptautiski. LPSR pilsoņa pase ar izrakstu no Latvijas /datums/ir pierādījums piespiedu migrācijai. Pārkāpjot savu kompetenci, Pārvalde analizēja Krievijas normatīvos aktus, neņemot vērā objektīvi konstatēto par pastāvīgo pierakstu.

Pieteicējas māte kā LPSR pilsone un tēvs kā KPFSR pilsonis sastāv jauktā laulībā. Pieteicēja un viņas bērni saglabāja tiesības uz vairākām pilsonībām, kas saņemtas automātiski. Latvijā dubultpilsonība tiek atļauta personām, kuras emigrēja laikā no 1940. līdz 1990.gadam, un viņu pēcnācējiem. Tātad personas, kuras emigrēja periodā no 1940. līdz 1990. gadam, un viņu pēcnācēji arī var vienlaikus saglabāt vairākas identitātes. Pilsonības zaudēšana pēc valsts iniciatīvas pieļaujama tikai gadījumā, kad naturalizācijas ceļā labprātīgi iegūtas vairākas pilsonības.

[5.11] No Pārvaldes jāpiedzen mantiskie zaudējumi Ls 106 590 apmērā. Šo summu veido patērētais laiks par repatriācijas, integrācijas, pilsonības jautājumu izpēti, par iesniegumu un apelāciju sastādīšanu, par saraksti ar tiesām u.t.t. Ls 9 722 apmērā, izdevumi par juridiskajiem pakalpojumiem Ls 3 126,88 apmērā, viesnīcas izdevumi Ls 95,38 apmērā, izdevumi vīzas un uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai Ls 750 apmērā, kā arī morālais kaitējums Ls 80 000 apmērā.

[6] Pārvalde paskaidrojumos apelācijas sūdzību neatzīst un lūdz to noraidīt. Pārvalde norāda, ka tiesa nav pieļāvusi materiālo un procesuālo tiesību normu pārkāpumus, kas varētu novest pie nepareizas lietas izspriešanas. Tiesa objektīvi novērtēja lietas apstākļus, piemēroja pareizās materiālās un procesuālās tiesību normas un pareizi tās interpretēja. Likumdevējs Repatriācijas likuma 2.pantā skaidri ir noteicis to personu loku, kuras var pretendēt uz repatrianta statusu. Pieteicējas gadījumā visi pieteicējas augšupējie radinieki ir krievu tautības, ko apliecina dokumenti. Tā kā pieteicēja nav iesniegusi dokumentus, kas apliecinātu pamatu repatrianta statusa iegūšanai, taču lietā ir dokumenti, kas apliecina tieši pretējo, proti, pieteicēja ir Krievijas pilsone, viņas vecāki un vecvecāki ir krievi, Pārvalde pamatoti atteica viņai piešķirt repatrianta statusu.

[7] Papildus paskaidrojumos pieteicēja lūdz izdot labvēlīgu administratīvo aktu par dubultā uzvārda „/Uzvārds/" piešķiršanu, tautības „latviete (vidzemniece)" piešķiršanu un jaunas dzimšanas apliecības izdošanu.

[8] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu Administratīvā apgabaltiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[9] Pārbaudījusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[10] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai un Administratīvā procesa likuma 251.panta piektajā daļā norādītos apsvērumus atkārtoti nenorāda.

[11] Apgabaltiesa konstatē, ka arī no pieteicējas apgabaltiesā iesniegtajiem dokumentiem neizriet, ka pieteicējas vecāki vai vecvecāki pēc tautības būtu latvieši. Ņemot vērā Repatriācijas likumā noteiktos kritērijus repatrianta statusa iegūšanai, ar pieteicējas paskaidroto, ka viņas vecvecāki dzīvoja Latgalē un pārvaldīja latviešu valodu, nepietiek, lai izdotu pieteicējai labvēlīgu administratīvo aktu par repatrianta statusa piešķiršanu. Arī no pieteicējas norādītajām tiesību normām, tostarp starptautiskajām tiesību normām, neizriet, ka, izlemjot jautājumu par repatrianta statusa piešķiršanu, būtu jāņem vērā vēl kādi citi, Repatriācijas likumā neminēti kritēriji. Tā kā no pieteicējas iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka pieteicējas vecāki un vecvecāki ir krievi, Pārvaldei nebija pienākuma iegūt papildus pierādījumus par viņu tautību.

[12] No ierakstiem Tiesu informācijas sistēmā apgabaltiesa konstatē, ka ar Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2014.gada 22.oktobra rīcības sēdes lēmumu atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar /pers. B/ kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2014.gada 20.februāra spriedumu lietā Nr.A420532811, kurā noraidīts /pers. B/ pieteikums par administratīvā akta izdošanu par Latvijas pilsonības piešķiršanu /pers. B/. Tātad strīda par Latvijas pilsonības piešķiršanu /pers. B/ izskatīšana tiesā jau ir pabeigta, un viņas argumenti par tiesībām uz Latvijas pilsonību šajā lietā nav vērtējami.

[13] Pieteicēja papildus paskaidrojumā lūdz apgabaltiesu izdot labvēlīgu administratīvo aktu par cita uzvārda piešķiršanu, tautības ieraksta maiņu un jaunas dzimšanas apliecības izdošanu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 294.panta pirmo daļu apelācijas sūdzībā nedrīkst grozīt pieteikuma priekšmetu vai pamatu, ietvert jaunus prasījumus, kas nav pieteikti pirmās instances tiesā. Saskaņā ar šā likuma 302.panta otro daļu apelācijas instances tiesa izskata tikai tos prasījumus, kuri izskatīti pirmās instances tiesā.

Tā kā sākotnēji vēršoties tiesā, pieteicēja ir lūgusi izdot tikai viņai labvēlīgu administratīvo aktu un atlīdzināt materiālos zaudējumus, personisko un morālo kaitējumu, un attiecīgi tikai šādu prasījumu arī ir izskatījusi pirmās instances tiesa, apgabaltiesa neizlemj papildus paskaidrojumā apgabaltiesai ietverto prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par dubultā uzvārda „/Uzvārds/" piešķiršanu, tautības „latviete (vidzemniece)" piešķiršanu un jaunas dzimšanas apliecības izdošanu pieteicējai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307.un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt /pers. B/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par repatrianta statusa piešķiršanu /pers. B/, mantisko zaudējumu, personiskā un morālā kaitējuma atlīdzinājumu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente I.Amona
Tiesneses S.Gintere
L.Konošonoka